

Oskar Szwabowski

Tutaj i teraz. Wokół Tymczasowej Strefy Autonomicznej Hakim Bey'a

[résumé]

W swojej pracy będę chciał przybliżyć koncepcje Tymczasowych Stref Autonomicznych (TSA), jak również dość burzliwą, acz krótką dyskusję, jaka się odbyła w Polsce wśród przedstawicieli rodzimych ruchów antysystemowych. Na zakończenie zaprezentuję krytykę Murrey Bookchina, który ukazuje mielizny, ograniczenia i konserwatywny charakter utopii beyowskiej.

Prezentując koncepcje TSA, poruszymy między innymi problem klasycznej rewolucji (rewolucji jako zaklętego kręgu odradzającej się represji); przestrzeni i mapy (TSA jako *niemiejsce*, miejsce nie istniejące, nie znajdujące się na mapie, utopia); problem czasu i święta (TSA jako święto, beczasowość). W tle pojawi się pewna koncepcja władzy i strategii emancypacyjnej, która nie powieli hierarchii.

Dyskusja o ruchu antysystemowym w Polsce dotyczyła rewolucyjności, sensowności i praktycznej ważności koncepcji TSA. Autorzy analizowali, na ile koncepcja TSA może okazać się owocna, na co zwraca uwagę, a co pomija. Stanowić to będzie wstęp do krytyki, jaką przeprowadza Bookchin.

Prezentację krytyki Bey'a przez Bookchina oprzemy na tekście *Anarchizm społeczny czy anarchizm stylu życia*. Bookchin uzna koncepcję TSA za typowy przykład anarchizmu stylu życia, który nie dotyka mechanizmów władzy, a jedynie jest czymś w rodzaju transgresji: jest studencką imprezą, narkotycznym odlotem dobrym dla ludzi z Wall Street. Bookchin ukaże różnicę w podejściu nie tylko do władzy, ale do samej idei wolności. Ostatecznie uzna koncepcje Bey'a za konserwatywną, za przejaw ideologii neoliberalnej ubranej w szaty punkowca czy artysty-dekadenta.

Na koniec spróbuję ustosunkować się do poruszonych problemów, tj. odpowiedzieć na pytanie: czy w kreowaniu (urzeczywistnianiu, poszukiwaniu) utopii jako rzeczywistości jutra koncepcja TSA stanowi pewien horyzont teoretyczno-praktyczny, czy też musimy zgodnie za Bookchinem odrzucić taką perspektywę Bey'a i spojrzeć z klasycznego stanowiska wolnościowego socjalizmu?